

Једна од главних московских „адреса“ Великог Отаџбинског рата је трг Белоруске железничке станице. Одатле су јунских дана 41. године полазили на Западни фронт војни ешалони, пратили су их породице, блиски, пријатељи. И управо се тамо чула први пут чувена песма „Свети рат“.

Прича о настанку те песме је невероватна. Стихове који почињу речима „устани, земљо огромна“, пуни боли и беса према непријатељу, песник Лебедев-Кумач је написао за једну ноћ. Још 4 сата је било потребно да се роди музика. Њен аутор је композитор и диригент армијског хора, оснивач легендарног Ансамбла песама и плесова Руске Армије Александар Александров. Тај ансамбл је припремао патриотски концерт за оне који одлазе на фронт и одлучио да представи и нову песму. Сачуван је архивски снимак сећања сина Александра Александрова – Бориса, који је наследио оца као руководиоца ансамбла. А тада, у јуну 1941. године, Борис Александров је дириговао премијерним извођењем песме на Белоруској железничкој станици:

Када је дошао на пробу, написао је на табли текст и ноте – прича Борис Александров о свом оцу – зато што није било времена да се штампају. Сви смо брзо преписали за себе ноте и речи и брзо их научили. Наредног дана смо већ наступали са новом песмом на Белоруској железничкој станици, и војска која је одлазила на фронт, са том песмом је и отпутовала. А затим је запевао читав совјетски народ.

Према савременој оцени музичара, песма „Свети рат“ није само генијална, већ изванредно редак пример ратне химне: она је тачно говорила о циљевима за које треба да се бори армија, и обрађала се сваком патриоти огромне земље без огледа на националност, професију, конфесију. Како признају ветерани Великог Отаџбинског рата, на фронту их је песма свуда пратила, звучала је у њима када су ишли у бој.

Снагу песме су осетили још први који су је чули. Борис Александров је много пута о томе причао свом сину, унуку аутора музике Јевгенију.

– Када су први пут отпевали „Свети рат“ уследила је потпуна тишина. И отац ми каже: погледамо се ја и твој деда – шта се дешава? Можда није успело, нису прихватили песму? А затим – експлозија емоција. Аплауз, извици „ура“, војници су тражили да је понове, поново и поново – препричава Јевгениј Александров.

Свети рат

**Устај, огромна земљо,
устај на смртни бој
са мрачном фашистичком војском,
са проклетом хордом.**

**Нека бес племенити
прокључа попут таласа!
Води се народни рат,
свети рат!**

**Пружићемо отпор нападачима
свакаквих ватрених идеја
насилницима, отимачима**

мучитељима људи!

**Нека бес племенити
прокључа попут таласа!
Води се народни рат,
свети рат!**

**Не смеју крила црна
над отаџбином летети
поља њена пространа
не сме непријатељ да гази!**

**Нека бес племенити
прокључа попут таласа!
Води се народни рат,
свети рат!**

**Поквареном фашистичком олошу
ћемо сместити метак у чело
За душманина човечанства
направићемо чврсти сандук!**

**Нека бес племенити
прокључа попут таласа!
Води се народни рат,
свети рат!**